

WAT ALS WE HUN PROBLEMEN NOU EENS BIJ HEN LATEN?

“Stop doing it for them”

In het onderwijs doen we heel veel goed werk. Maar we doen vaak niet de juiste dingen met de problemen van de leerlingen. Het overgrote deel van de uitdagingen in de klas zijn namelijk aan hen geadresseerd. Zij zijn probleem-eigenaar dus bij hen ligt de sleutel. Daarom moeten we stoppen onze leerlingen te ‘helpen’ met een oplossing voor hun probleem te vinden, maar hen daarentegen stimuleren hun uitrusting op orde te krijgen voor iedere uitdaging. Art Costa, grondlegger van Habits of Mind, verwoordt het krachtig: “Stop doing it for them”

16 Habits of Mind; de uitrusting van iedere probleemoplosser

Om beter te worden in het oplossen van je eigen problemen en het aangaan van je eigen uitdagingen moet je uitrusting op orde zijn. De ongekende vele problemen in je klas hebben ongekend veel oplossingen. Met slechts 16 Habits of Mind voorzie je de leerlingen met de uitstekende instrumenten om zelf tot de onuitputtelijke bron van oplossingen te komen. Habits of Mind zijn niet de oplossing voor de problemen, ze zijn de oplossing voor hoe je bij een oplossing komt en daarmee in elke situatie relevant!

De uitrusting van de leerkracht

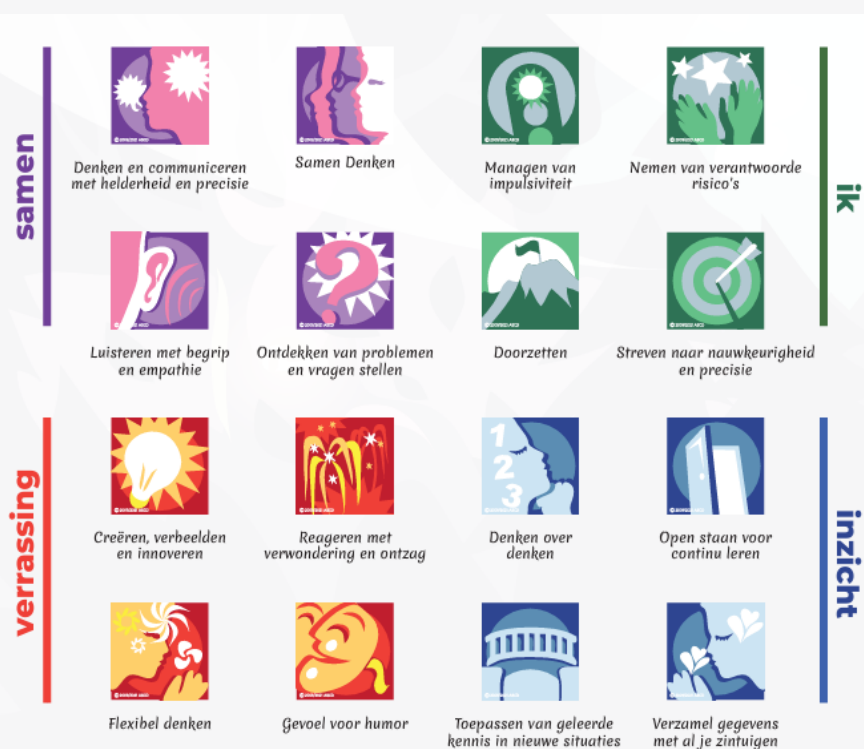
Beste leerkracht: de problemen van de leerlingen, zijn niet jouw problemen! Jouw probleem is ‘enkel’:

De leerling is onvoldoende behendig de problemen op te lossen die het geregeld tegenkomt.

Kortom: richt je op het verbeteren van hun probleemoplossend vermogen in plaats van zelf problemen op te lossen die je als leerkracht, met jouw eigen probleemoplossend vermogen, al lang de baas bent.

Gebruik daarom zelf Habits of Mind uit het cluster **samen**: habits waar je de leerling bij nodig hebt.

- Denk en communiceer met helderheid en precisie: spreek dezelfde taal als het gaat om gedragingen die tot succes leiden;
- Denk samen: denk samen na over inhoud, contexten, strategieën van de 16 Habits of Mind;
- Luister met begrip en empathie: luister om problemen te begrijpen, niet om ze op te lossen;
- Ontdek problemen en stel vragen: problemen zijn zelden oppervlakkig. Graaf dieper om het probleem helder te krijgen.

Voorbeelden uit de praktijk: hoe ziet het eruit, hoe voelt het, hoe klinkt het?

Mij pesten omdat mijn nichtje Magy heet, stopte acuut toen ik een potje Maggie op de tafel zette bij de grootste pester.

Leerling groep 8 over gevoel voor humor als probleemoplosser

Ik heb wel drie keer aan het filmpje van Eddie (cementvervoerder die zo dom was zijn impulsen niet te managen) gedacht maar hield het niet meer vol en ben toen gaan vechten.

Leerling praktijkonderwijs over zijn gebrek aan strategieën om zijn impulsen te managen

Habits of Mind te hoog gegrepen voor kleuters? Dacht het niet! We zijn buiten en ik zie een kleuter naar binnen lopen. Op mijn vraag wat zij gaat doen, zegt ze: "Ik ga de wasknijper op 'ik ga iets proberen' zetten, want ik ben voor het eerst op de grote fiets geweest.

Leerkracht groep 1-2 over HoM bij kleuters

Terwijl we bezig waren een toren te maken van marshmallows en spaghetti, zorgde de tip van de meester om de HoM geleerde kennis toepassen in nieuwe situaties in te zetten, voor een doorbraak. We braken ons bouwwerk af en pasten de driehoekconstructies toe van ons bruggenproject.

Leerling groep 7 over geleerde kennis toepassen in nieuwe situaties

Iemand in onze klas gaat iets verdrietigs vertellen. We weten dat we dan moeten luisteren met begrip en empathie. Hoe doen we dat ook al weer? "We pauzeren onze eigen gedachten even, als we een vraag hebben vatten we eerst samen wat we hebben gehoord en we nemen het verhaal niet over."

Situatie in groep 6 waar luisteren met begrip en empathie inhoud en betekenis heeft gekregen

Wie zijn wij?

Tom en Rinke zijn oprichter van Habits of Mind Nederland. Ze ontwikkelen lesmaterialen en verzorgen training aan scholen om hen verder te inspireren en te stimuleren hun onderwijs te verbeteren.

Rinke Huisman

Naast haar werk als trainer en ontwikkelaar in Habits of Mind en voormalig leerkracht basisonderwijs, is Rinke een adviseur en ontwerper van leertrajecten in organisaties. Met haar passie voor het ontwerpen van leerinterventies en creatieve werkvormen, geeft ze organisaties authentieke en unieke leerervaringen.

Tom Witjes

Tom is naast expert/trainer Habits of Mind, leerkracht in het basisonderwijs. Tom heeft de Habit of Mind: problemen ontdekken en vragen stellen als tweede natuur gemaakt, omdat hij problemen vaak onbewust, onopgelost ziet. In zijn blogs deelt hij regelmatig nieuwe inzichten ten aanzien van het HoM gedachtengoed om leerkrachten te inspireren.

Van ons kun je het volgende leren:

- Hoe je de 16 Habits of Mind introduceert als intelligente gedragingen, nodig wanneer de oplossing voor een probleem niet direct zichtbaar is.
- Hoe je jouw klas/leerling begeleidt naar een oplossing toe, zonder het probleem van ze over te nemen.
- Hoe jij de leerlingen helpt hun uitrusting van probleemoplossend vermogen te vullen en te versterken.
- Hoe je een gezonde denk- en leercultuur creëert in je school.

We hebben een divers aanbod, van inspireren en experimenteren, tot een volwaardige implementatie. Afhankelijk van waar je als school staat, kijken we graag samen wat een volgende stap is, zodat we het beste onderwijs aan onze leerlingen kunnen geven. Al onze trajecten bevatten theorie over denken en leren, maar bovenal praktische tools en tips om direct aan de slag te kunnen!

Neem contact met ons op voor de mogelijkheden.

**LOS DE PROBLEMEN VOOR LEERLINGEN OP EN ZE LEREN HET NOOIT,
RUST ZE UIT MET HABITS OF MIND EN GEEN PROBLEEM IS MEER VEILIG!**

www.habitsofmind.nl

info@habitsofmind.nl

